

DOMOVINA

Uvedbovite
je na Schillerjevi cesti št. 3. — Duplex blagovilne fran-
kizir, rokajat se ne vračajo.

Škafnja tritrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter volja in
Avstrije in Nemčije 12 kron, pol leta 6 kron, 3 meseca 3 kron. Za Avstrijo
in druge države toliko več, kolikor znaša politična, namreč: Na leto 17 kron,
pol leta 9 kron 50 vira. Namočena se poljaja spremljuje, plačajo se vsprej.

Za števce
se plačajo od vsake poti-vrate po 20 vinarjev za vsak-
krat: za večje inarce L. mnogokratne inarce
zmanjšan popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Novi obrtni zakon.

S 16. avgustom je postal veljaven novi obrtni zakon. Ker so nekatera področja novega obrtnega zakona prevažna za razmero slovenskega obrtništva na Sp. Štajerji, pričrtačemo v naslednjem razpisu določbe.

Prvotnem je postril in spopolnil novi zakon sposobnostni dokaz za rokodelske obrti. Dočim je bil ta dokaz do sedaj le spricevalo dejanske vprabe in zapoznanja v dotični obrti, je sedaj izpopolnjen tako, da res postane spricevalo strokovne izvedenosti. To bodo po dosegle obvezne pomožniške izkušnje, brez katerih ne bo smel nihče samostojno začeti obrti. Javnim trgovskim družbam bo le tedaj dovoljeno priti z izvrševanjem rokodelske obrti, ako si je pridobil vsaj eden javni družabnik predpisano sposobnost.

Veliko važnost so zadobile z novim obrtnim zakonom obrtne zadruge. Načelo, izraženo v § 109, je nekaj povsem novega: delovna politična oblast mora pri važnih obrtniških odločbah vprašati ne samo obrtniške zbornice, temveč tudi zadruge in posebejno obrtnike, kateri so v tem in onem obdobju zainteresirani, za mnenje. Ta nepovreden stik zadrug in posebejnih obrtnikov z uradi znači velik napredek. Ne samo, da pomenja načelno razširjenje zadrugnih pravic, on bo tudi blagodejno vplival na delovanje zadrug sameh. Ker bodo odsej obrtne zadruge odgovorne za važnejše obrtniške odločbe, bodo morale podajati temeljitije in razumljive izjave obložen, ko so jih dejale poprej obrtnim zbornicam znančajoč se, da bodo obrtne zbornice te izjave poglabile in spopolnile. A tudi moment, da nastopa poseben obrtnik kot samostojen faktor v obrtniških zadevah, je nedvomno velikega pomena.

Novi zakon pa daje zadrugam tudi večjo vlogo, da svoje mnenje pritrno svetljuje. Daje jim namreč pravico pritožbe, ako je odločila obrtna oblast proti njih stvarim in dobro utemeljeni izjavi. To pravico bodo izpolnile zadruge zlasti pri pripravljanju novih rokodelskih obrti. Odslej se bodo vsega zastonj uverili o pravnosti in zakonitosti sposobnostnih dokazil. Kotenaka bodo moglo v obilni meri sodelovati pri izbuzbi naraščajo.

Važno so določbe glede združitve zadrug v okrajno zvezo. Zakon določa, da je delati na ustanovitve okrajne zveze, ako so v okraju le tri zadruge. Okrajno zvezo skupno pa naj zopet tvorijo nekako obrtno svetovno valstvo za dotično okrajno glavarstvo. Zakon določuje pred vsem enovanje strokovnih zadrug. Raznovrstne zadruge, katere je pripeljal prejizni zakon z ozirom na okolice brez ome-

jitve, so dovoljene samo izjemoma, mešanje raznih obrti v strokovnih zadrugah je naravnost prepovedano (§ 112, al. 2.)

Važna je določba, da lahko začne strokovno organizacijo potem zadrug obrtni arad sam iz svojega nagiba.

Poleg tega daje novi zakon natančna navodila glede delokroga obrtnozadrugnih inštruktorjev, glede posredovalnic za delo, katere bodo morale odsej spjeljati natančno knjigovodstvo in odločajo zadrugam večje obrtni delokrog pri snovanju bolniških blagaja, podpornih skladih in sklopanja v raznih stanovskih zadrugah.

Obrtnozadrugo vprašanje je za nas spodnjaštarski Slovence izredno važnosti. Pomisliti moramo, da so skoraj vse obrtne zadruge v nemških rokah, ali da vsaj nemški posejajo in nagibljejo naravnost k Nemcem. Ako se sedaj sklenejo vse te zadruge v močne zveze, stojimo nasproti trdni organizaciji, proti kateri bo boj sila težak, posebno, ker je bodo oblasti direktno podpirale. Opozarjamo tudi na določbo, da začne lahko oblast sama snovanje strokovnih zadrug, kjer jih ni — in da se ne bodo slovenska, vč vsakdo. Ni nam menda potreba dostaviti, da se bo vlada oziroma pri delitvi podpor, sspidajti id. v prvi vrsti na organizirano obrtništvo.

Slovenski spodnjaštarski obrtniki želimo tedaj, da se leti pred vsem naša napredna politična organizacija „Narodna stranka“ s vse odločnostjo in enerģije primerne inicijative v vprašanje strokovnega slovenskega obrtnega združništva na Spod. Štajerji. Treba bo pred vsem zbrati in konsolidirati naše sile, potem pa krepko sidati lastno zadrugno organizacijo. Opozarjamo pa, da je stvar — važna in potrebna v interesu naroda in napredne stranke.

Politični pregled.

Beneške države.

O potrebi in možnosti jugoslovanskega ministra v Beckovem kabinetu se je mnogo govorilo in pisalo. Spregovoril je o tem vprašanje predsednik slova dr. Šusteršič in podpredsednik jugoslov. kniha dr. Ploj. Ploj prvi, da po njegovem občnem mnenju Beck nima posebnega nagnenja vstvariti to ministerstvo, da bude pa jemeni, ko se bude vstvarjala definitivna parlamentarna večina tudi to vprašanje rešeno: in da Jugoslovanci dolo. svojega ministra, ako bude tudi njih stranka v novi večini. Mladotški „Den“ od 17.

t. m. piše: „Polodaj je tak, da bude treba k uresničenju jugoslovanske namene vsestranske podpore toliko čelkni kolikor s poljske strani ter sveda tudi načelnega soglasja Nemcov. Zaprave jugoslovanskega ministra smatrano za pravilno in smotljivo. Avstrijski Slovani so odkazani v vsem in povod sami nase in njih edine pravilno postopanje je ono, katere si prizadeva s pozitivnim političnim delom očuguriti Slovanom v parlamentu in ekskutivni priznanje, zastopstvo in vpliv. In odkar je volilna reforma napravila v začela konec nemški nadvladi ter podira hajko o nemški Avstriji, je samo logično, da narodnosti, tvorijo večino v parlamentu, najjo zahtevajo svoje pravice za zastopstvo v vladi. Razmere jugoslovanskih dežel, posebno gospodarski polodaj Dalmacije je nedoljni razlog za vstvaritev jugoslovanskega ministerstva in to tem bolj, ker je sedanja vlada odkrito priznala potrebo narodnogospodarskega preporeda Dalmacije, ki je po prvotni tako bogsto obdarjena in za sistematično gospodarsko izkoriščenje tako pripravna. Danajski uradni aparat nima nalobog niti pojma o gospodarskih sposobnostih Dalmacije — in da bo torej v vladi tudi jugoslovanski minister, posmarajoč jugoslovanske in posebno še dalmatinske razmere, bude s tem vladnemu aparatu delo olajšano, prizadetim delom pa bude dano jamstvo, da se v rešnici nagiblje h koncu dobe, katere je to deželo tako pregrešno zasamarjala. Iz teh razlogov, kakor tudi iz nit manj važnega razloga, da bi se s poznavanjem jugoslovanskega ministra okrepil v vladi vpliv slovenskih ministrov, mislimo, da morajo čelkni politiki to jugoslovansko zahtevo podpirati ter da so dolžni jo podpirati.“

„Slovo Polakie“ piše o tem vprašanju: „Kraljevstva in dežele, zastopane v državnem zboru, so v vsakem ozirom tako različne, da ni mogoče, da bi eden in isti minister ali ministrski referent mogel voditi, ali bude za Čelkno prikladna naredba vstrelata tudi potreban v Galiciji in v Dalmaciji. Samo minister-rojak, v katerega uradu so združene upravne in politične funkcije more o tem početi ministra in ajgovore referente. In tako se bliša Avstrija pod vplivom dejanskih razmer, kot konglomerat neizmerno različnih dežel k ureditvi svoje uprave po federativnih načelih. Centralistična ustava se je sklanala ljudstvu in državi sovratno. Irosnja sode bude, da splošna volilna pravica, katere je dala centralistična birokracija proti narodnemu individualizmu in federalizmu, da je ta splošna volilna pravica sva dila centralizmu v Avstriji še danes vidno smatno rano. Kajti brez splošne volilne pra-

vice bi moč Jugoslovancov ne bila dovolj velika, da bi opravila njih zahtevo ministra rojaka. Stirje ministri-rojaki v svota krome bodo to, kar so bili nekdanji državni kancelerji za dobe Marije Terezije, v katerih rokah je bila pravzaprav vsa sprava.“ Tako vajo pišeje Čelki in Poljaki o jugoslovanskem ministerstvu. Navajamo ta dva glasa v naši, da spodbudimo tudi svoje rojake na resno premišljevanje o tem vprašanju.

Dne 18. t. m. so bili vsi ministri na Dunaju. Razpravljalo se je in menda tudi rešilo vprašanje, bude li čelkni delovni zbor sklican ali razpuščen.

G. Prašek, glava čelkni agrarcev, je najprijel v „Venkova“ članek, ki se glasi odločno in radikalno, ki pa ni drugaga nego pravo besedičenje. Načelnik agrarne stranke pravi dobrodošlo: „Zahtevali smo, naj vlada skliče delovni zbor na vsaj 6 do 8 tednov, da bi bil poleg gospodarskih in socijalnih vprašanj vzakonen tudi pravični in demokratični volilni red v starodavni delovni zbor.“ Zakaj ni glavar agrarcev G. Prašek, rajše odkrito in moško povedal, kakšen volilni red si misli. Vse čelkne stranke so zahtevale splošno in enako volilno pravico za delovni zbor. Tej zahtevi se Nemci spirajo iz narodnih, veleposelstniki pa iz razrednih razlogov — pa jama in odločno. Kaj si agrarni diplomat misli pod „pravičnim in demokratičnim volilnim redom“, smemo sklepati po tem, da je isti Prašek, načelnik agrarne stranke še za časa minihil državnosobnih volitev dejal in večkrat ponovil: „da treba veleposelstvu obvarovati njega mod in razmerje v delovnem zboru“. Praškov in sploh agrarni demokratizem ne soga daleč niti na Čelkno, kjer agrarci so stoji tako pod klerikalno komando. Kakšen bude ta demokratičen drugod, kjer jim zapovedujejo klerikalci, si pač lahko mislimo.

Na Ogrskem raste nezadovoljnost proti koalaciji. V „Az Ujmag-a“ piše organizator malih kmetov madžarskih Achim, ki je bil izvoljen poslanecem, katerega izvolitev je pa vladna večina ovrnila, da bude koj po dovršenju četiri začel organizirati male kmete in agitirati med njimi proti koalaciji in za splošno in enako volilno pravico. Da to zahtevo čim lažje uresniči, zveval se bude s socijalnimi demokrati in nemadžarskimi narodnostmi ter je prepričan, da se bude pri prihajajočih volitvah v oseh okrajih, v katerih bude on kmetje organiziral, izvoljen niti en sam koalicijski poslanec.

Felék-Rakodcsay pravi, da nikakor ne namerava sabor razpustiti, da ga hoče narivoč jeseni sklicati na redno zasedanje. Sedaj se baje pogaja s strankami, da bi na domovni proračun. Svoje gospodarje v Beđinpešti tolaži s tem, da bodo sijajno izvrili prevzeto nalogo, naj mu le puste dovolj časa, da zlozi in onemogoči odpor Hrvatov in utrdi mađarsko državno moč na Hrvatah.

Opisi.

Dr. Benkovič v Laškem turgu. Medtem, ko se je vrtila velika slavnost zadnje nedelje 4. t. m. v Zalcu, zbral je g. dr. Benkovič svoje verno čedo skupaj v Laški trg v gostilno g. Šebila v „Narodni dom“ ter jim je pripovedoval o vsem, kar je storil in kaj le kani storiti v državnem sboru; da je pri tem poveličeval sebe, Kmečko zvezo, krajske slov. ljudske stranke, so samo po sebi zmeje.

Shod je bil tako tajno sklican, da niti Laškani, najbližji sosedje niso izvedeli ničesar o njem. Ni li to čudno? Ali se je g. dr. Benkovič bal, da bi prišel na shod morda kak nepoklican, ki bi jih bil motil, da bi jim povedal kako resnico v obraz, ali zastavil g. poslanec kako neljube vprašanje?

Na shod je prišlo okolo 100 ljudi, med njimi je bilo več senek in mladeničev, ki niso volili.

Ti so poslanca berno postpravili, kateremu se je takoj zjasnilo lice, ko je videl, da je vse v redu in se ni bati ne ugovora ne stitnih interpelacij.

Nakoval je potem število poslancev v obče in kako so razdeljeni v klate ter slavil pri tem kulikor mogoče Kmečko zvezo in njene poslance. Govorniku se je jako težko adele, da ne more šteti tedi Floja k svojim svazarjem. Rad bi ga bil opraskal in če mogoče tudi omedlil, imenovani ga je demortorja. Ta priimek bi pa gosp. dr. Benkoviča svoj pristajal, ako se količkar ozre na svoje protokole. No pa resničnostnost ni svazarska čednost.

Da ni vstopil an in svazarji v skupni jugoslovanski klub, je tako-le utemeljeval:

Prvo in glavno zapreko skupnemu klubu je imenovit volilni boj, v katerem se bili svazarji in člani Slovenskega kluba baje bližni in neurnano napadeni po liberalnih častopisih, po nečestitnem obkrovanju. Volilci morajo samo priznati, da svazarji ne morejo sedeti skupaj s poslanci svojih svazarstev. Tako govori dolgo po volilnih pred svojimi volilci oni poslanec, ki je baje posebno obhajeval, da niso vsi jugoslovanski poslanci stopili v skupen klub! Na Dunaju je baje vstal na slovo, doma niti razpor. To je res lepo!

Kot drugi vzrok navajal je ljubljanskega šepana Ivana Hribarja, kateri je pred volitvami izrekal, da se boode potegoval za ločitev zakona, svobodno kolo lid.; ta poslanec sredi v Jugoslovanskem klubu in s takim se ne morejo katoliški poslanci Kmečke zveze bristiti in s njim delovati.

Tretji razlog je ta, da se g. dr. Benkoviča volilci sami odvetovah, naj ne vstopi v Jugoslovanski klub. On se je oiral na ta glas in povil. (On se torj; slepo pokori vsaki želji svojih volilcev! Dobar poslanec pa mora biti voditelj svojih volilcev, kateremu ni do tega, da se jim dobrika in laška, da jim spoznaje tudi take želje in zahteve, katere ni narekovala ne politična razsodnja ne poznanje in spoštovanje dejanskih razmer, ampak trenutna zaslepljenost in strankarska sebičnost. G. dr. Benkovič ni torj volilna glava v svojem okrugu, ampak slepo orodje v rokah duhovniških voditeljev, kateri

delajo z njim kar hočejo. Biti tak „politik“ in tak „poslanec“ ni posebna čast za akademično izobrazbenega.)

Za četrti razlog se je pa gospod dr. Benkovič najbolj vzel ter s njim svojim volilcem naravnost sopal pesek v oči.

Pravil je, da sta v Jugoslovanskem klubu med Hrvatii tudi dva Srba. Ker je pa bilo sedaj na dnevnem redu vprašanje o otvornosti srbske meje, je uverno, da se ta dva Srba nista mogla soperstaviti otvornosti iste, valed česar ima Jugoslovanski klub v tej važni stvari svazano roko. Ko je Slovenski klub zaxnal o nameravani otvornosti, je takoj storil potrebne korake, da se otvornost ne dovoli in ima v tem slučaju Kmečka zveza volilce zaslug, da se je naloga kmeta obrnila pred veliko škodo, ki mu je pretila od te strani.

(No vemo, ali je to gosp. doktor trdil in neumnosti ali obojanja vrednega prilivaznja nepočenim svojim volilcem.)

iz tega lahko volilci sami isprivedijo, da je boljše, da so on in drugi poslanci Kmečke zveze stopili s krajskimi poslanci v dotično in se s njimi združili v poseben klub, ker bi jim bile sicer v Jugoslovanskem klubu svazane roke.

Dotaj je še pri tem, da so poslanci v Slovenskem klubu vsi enega prapridanja, vsi ere misli in volje. kmeta pomagati ter da iščejo valed tega svzno le s takimi poslanci, ki so njihove vrste. (Posebno klerikalni veliopoestnik in krščanski socialisti.)

V Jugoslovanskem klubu pa da je več strank, da niso vsi poslanci enakega mišljenja, da nimajo vsi estake zahtevne prot državi za kmeta, valed česar so razdeljeni. Vlada se pa baje na take klube le malo osira! V Slovenskem klubu pa je slova in spornost, kar daje jamstvo, da imajo oni vpliv pri ministrih in drugod ter je gotovo, da se boode njihove zahtevne vedno upoštevale. (To pa to! Baron Beck kar klepi pred g. dr. Šusteričem in vsakokrat, predno stavi kak predlog, vpraša dr. Korolca za svet, tak vpliv ima teh 17 mest Slov. kluba.)

iz teh razlogov se je sklicoval potem na razsodnost (0 volilcev, ki naj zjgovor korak in dejanja odobrije.

Nakoval je potem razne predloge, katere je stavil v državnem sboru, zagotavljal je svoje volilce, da naj bodo svazarji, da boode porabil on vse svoj vpliv in moč, da jim pomera.

Nato se je oglašil še vikar gosp. Končan k besedi, kateri je v svojem govoru predlagal, naj zhrani volilci izrečeno svojemu poslancu zanesajo, kar se je tudi izvršilo.

Slovenske novice.

Štajerka.

— Celjskim veteranom, kateri so včeraj imeli radi cesarjevega rojstnega dne slavnost pri Bobnarju v Gaberju, se je adele v poveličanje te slavnosti potrebno izdati s lampijonki v senčilo-nacionalnih barvah črne grede slovenske Gaberjanca. Ker nismo tak „kulturni“ kakor g. dr. Derganz, Bechins, Dirnbarger in drugovi, smo jih pustili pri mira. A za drugič ni taka izstavlja prepovedo.

— Pogorelo je sinoči okrog 10. ure v Spodnji Hatinji št. 21 pri Celju gospodarstvo poseleje g. Jak. Jelena. Živino so rešili, a gasti ni bilo mogoče, ker ni bila vode; celjska požarna brunba, ki je prihitele k požaru ni mogla ničesar opraviti. Posestnik, akoraj sedemdesetletni starček s isto-tako staro ženo trpi občutno škodo, ker je zavaran za majhno vsoto.

Oba sta se spala, ko je začelo gureti; zbedilo so ju še-le sosedje. Stanovanje je ostalo. Požar je vzbudil in Celju veliko pozornost; sila veliko radovednih ljudi je hitelo ven na Hatinjo k požaru past radovednost.

— 50 letnice maturo, katero so prestali na tukajšnji celjski gimnaziji, so obhajali včeraj s g. opatom Ogradijem gg. dr. Meindl, odvetnik na Dunaju, Reitter, žetelosečni svetnik v pok. iz Gradca in Schnitta, intenzir iz Dunaja v opatiji s prijateljskim sestankom.

— Učiteljska vest. Na ljudski šoli v Dolci pri Ljutju je imenovan Janko Polak, nadzvedilem in Marija Polak rojena Krašovec, stalnim učiteljcem.

— Učiteljska služba. Pri Sv. Duha v arvečnem okrugu je razpisana učiteljska služba s prostim stanovanjem, pohištrom, perilom in karijavo. Prošnje se morajo vložiti do 15. septembra t. l.

— O kmetlji v Sv. Štefanu. Ta teden bo goiding-hmelj obran. Letina znaka okrog 40%, lanaka — skupno bo menda znašala okrog 10.000 centov. Pomi hmelj bodo zabeli obirati prihodnji teden; letina bo ista kakor lani, okrog 12.000 centov.

— Iz št. Petra v Savinjski dolini. Mnogokrat se je izrazila pri nas želja, naj bi se ustanovila tudi za našo občino raiffeisenska posejilnica po izgledu vrlih naših sosedov v Gotovljah in drugod. Ker je pa potreba pri takih stvareh vsostranskoga in mirnoga prevdarka, se moje, ki so zadevo sprotili, niso bogve kaj šarili moneč, dobra stvar mora sčasoma donoreti. Kakor hitro pa so to videli nekateri tukajšnji ljudje, katerim ni mar za ljubi mir in slovo v domači občini, ampak, ki vidijo v vsakem človeku sovražnika, ako se jim na klanja brezspojno ter hujkajo na vse mogoče sebojne načine, so v naglici sklenili s pomočjo krajskih in celjskih strahozberj omeniti pri nas strankarstvo-klerikalno krajsko posejilnico. Toda glavok obrata, Bog pa obrne, kajti njihova nakana je padla v voče in vladčeljskim strankarjem, ki s nami miralno in vedno potepniski Šentpeterčani neboje menda več števiti v krščanski slogi; v strankarški strasti blasti snovana posejilnica ni hotela biti rojena in ni potrjena. Z njihovo strankarstvo-klerikalno posejilnico po krajskem politični toraj ni nič, pa bi tudi se mogla pri tukajšnjih razmerah uspeti, ker bi isteje večina voljavok tudi nikdar ne bila hotela pristopiti. Zato pa smo domašini in za dobro stvar vneti občani ustanovili politeno svojo kmečko hranilnico in posejilnico, od katere prikrajuemo, da se pridruži naši domači organizaciji, namreč celjski „Zadrutni Zvezi“, pri kateri so tudi vse druge svazinske posejilnice in katere naj bi leto tudi nadzorovala. Naša kmečka posejilnica, kateroj stojijo na čela odlični občani in petični zadrutniki, začne v najkrajšem času posloovati; ista je ustanovljena na najširši podlagi za vse občane in stanove brez razlike in boode vsakomar rada pomagala ne moneč se za morebitno njegovo politič. mišljenje.

In tako je odino prav. Vsi Šentpeterčani, ki vam je mar mir in slovo in občini ter uspešan napredek naloga kmeta in kateri se nečeti pustiti več slepo komandirati od par zapeljanih ali pa strastno zaslepljenih vladčeljskih močtevcev, oklenite se v vsiljivo svojje domače kmečke hranilnice in posejilnice, ki boode delala v vaš pred in korist cele občine.

— Iz Mozirja. Zanimanje za štalskiško vesolico v nedeljo je velikansko. Vse je na deta. Samo vse na tihem, da boode tem večje presenečenje.

Štalskajaka narodna godba boode sviralala nove komade, razna pevaka druživa, „Vranaka Vila“, „Bralno pevsko društvo“, „Paiko pevsko društvo“, „Mozirski pevski sbor“ zapeli nam bodo lepe, mile narodne pesmi, sredi zelenja pa se boode vrtili mladi parčki. Veselica se vrli v lepem scenofonem vrtu, ki boode s acitelenom razsvetlovan. Zvečer boode prostor s smetalnimi ognjem razsvetljen, naj se vrli redka slavnost, 30 letnica mozirake „Čitalnice“. To sem svredel tam izna kulis, natančneje se boode prepiral vsak posestnik obištovalec. Udeležbo so javila razna družava od bliz in daleč. Poletite sopot v naš lepi kraj, pokatimo tajcem, ki biravo med nami, da vemo čemti slovoče Mozirje. Saj tedi Mozirjani ne zasotensmo od takih prireditelj. Na veselo svidevanje v nedeljo v Mozirju!

— Na Dobruki je imri lekarnar Pavel Weather, star 76 let.

— Iz št. Lenarta nad Laškim turgom nam piše: Naš g. Šupnik še sedaj ne more posebiti državnozborških volilcev. Seda, se boode zadrževati nad onimi itak redko sezajimi farani, ki so upali nekoliko misliti s lastno glavjo in delati po lastni volji. Nagozarjal je pred kratkim posestnika Koritnika, naj odpove naprednjaku Pfeiferju dele za ga tako gnotno okoldajo, če ne uniči. To je v resnici lep čin krščanske ljubezni, na katerega je lahko ta junaški gospod posestnik!

— Umer. Na Pragerskem je ubil s palico delavec Franc Godec iz Majb-porca 19 letnega posestnikoga sina Miha Kropiča iz Staroga loga pri Črešnjevcu. Godec se je hotel nad Kropičem radi neke stare jense znošiti. Kropiča so našli oročniki mrtvega v Grundnerjevem koozica in so po natančnem pozvedovanju prišli na to Godca, kateri se je hotel odpeljati za Prasko.

— „Narodna Čitalnica v Hranstniku se je ustanovila 15. t. m. Predsednikom je bil voljen nadzvedilek gosp. Janko Sorčan, podpredsednica je gđ. Lojzka Pintarjeva, dalje so voljeni v odbor gg. M. Roš, M. Babič, Jan. Rainer st., Urbaja, Šentjerc, Urlep. Odbor se obrada do vseh narodnjakov in narodnjakinj, da bi prislošili na pomoč s darili bodil v knjigah ali denarju. — Odbor bo skrbel, da bo postregel udom s listi vseh slovenskih strank ter prosti, da ga iste v tem onira „podpirajo, ne pa nasprotujejo. Naša „Čitalnica“ boode središče vseh hrastniških Slovencev in Slovaki!

— Iz Trbevič. Na Veliko gospojnico je shodol pri pijadi v Kolbeškovi hiši valed nekoga prepira redniški kovač Zana redarja Akterca naravnost v srce. Izkruvali in usri je v nekaterih minutah. — Podvoš je delavca Tomazina pri opokarji 14. t. m. in ma slomilo rebra in hrbtaco. Ni mnogo upanja, da bi okrevaj. — Obeneno go so našli v gudu upokojeneega redarja Zapana. Visel je že 14 dni.

— Brečice. Razni novici. listi in „Štajerc“ razširjali so vest, ča je g. c. kr. davkar Simon Watt bil krajnik brečliške „Čitalnice“. Podpisani izjavljamo, da to ni resnica, ker je pri letojam običnem sboru bil izvoljen blagajnikom gospod Miha Baloh, veliopoestnik v Brečicah.

„Čitalnica“ v Brečicah, dne 14. avg. 07. J. Šupan i. r. B. Kamej i. r. t. č. predsednik t. č. tajnik.

— V vsajih dnevih je vprašel posestnik Tučman iz Pasje vasi na shodu „Kmečke zveze“ v Štalski posestnica Pilka ali bi ne mogla nastopiti vlada proti pisavi „Narodnega lista“ in „Slov. Naroda“? G. dr. poslanec ma je dal po poročila „Slov. Gosp.“ „navodilo“ na to vprašanje (teleti bi,

da bi prišlo to na vsak način zelo malo, "narodilo" v javnosti. — Hrva Bora, blagodejni deček je v petek obliadil ostraje. Upamo v interesu g. Piška in tega prebivalca Pasje vas, da je deček hladno vplival na njeno srce, katere je pasja vročina prodajajo nedolgo nekoliko preveč razbarila.

— **Koškar in njegov velič.** Kakor čujemo, veliči Koškarjeva voljnega okruga niso nič kaj zadovoljni z njegovim političnim pridruženjem in izpajkanjem po voljnem okrugu, ki mu nič mar ni; želeli bi videti čimnega okruga na svojih sredini in svrediti kaj ustanovitve, n. pr. o teleznici Parkla-Št. Lenart-Ptaji, za katero se je tako vneto skrbel in tudi, če je s Piškem vred v domoznansko Slovenskih goric in toliko napredoval, da vsaj ve, kako se imenuje tiste občine slovenski, za katere stavi svoje "dobro" podpre svoje predloge v državnem zboru.

— **Splošni šbed nemških avstr.** obrambnih narodnih društev skličejo Nemci to jesen. Kam, se ho ne ve gotovo. A pri nas Slovencih se odpo-vedujejo in strankarjih osirov klerikalci vsakemu narodnemu delu.

— **V Mariboru slavi danes župnik** predmostno frančiškansko fara, g. P. Kal. Heric 25 letnico svojega župnikovanja na tej fari. On se je najvred tretil za senčanje nove frančiškanske cerkve in samostana. P. Heric je naravopoljni rojak.

— **Učiteljsko mesto je razpisano** za 5 razredni v 2. piat. razreda stoji-je loži pri Sr. Lenartu v Slov. gor. Prošnje je treba vložiti do 15. sept. na krajni kolokij svet.

— **Vstopil se je v domačem studencu** v Sečuri blizu Rogaske Slatine 13 mesečni Viktor Novak. 13 letna sestrica, ki se je igrala z njim, je premalo pasila nanj.

— **Iz okolice Ivanca pod Ivan-**čico nam piše rojak: Tudi tukaj ne bomo imeli letno dobre letine. Toda je poiskala naše vinograde dvakrat, pred čretom in po cvetu. Kolikor je ostalo grozdja, je jako lepo in upamo na izvrstno kapljico. Grozdje je po večini še mehko; posebno rana črtna mnogo obeta. Soča nam je vzela otavo, koruza na polju je tudi silno trpela: še le zadnji čas se nekaj popravja. Gosencic je bilo toliko, da so ponekod dreverje popolnoma ogulile. Sadja ni, a kar ga je, je vse črveno. Ne bomo tedaj imeli letno dobrih časov!

— **V mestnem vol. okr. Ljubno** na Zgorajem Štajerskem kandidira mesto odstopivšega poslanca Bachmillerja v deželni zbor višji rudniški svetnik Odrzemec, nemški nacionalce.

— **O vremenu.** Zadnji petek je zapadel sneg po nekaterih zgornjokrajskih in nižnjekrajskih gorah do 1000 m v višino. Tudi iz Trbiča na Koroknem javljajo, da so dobili novi sneg tudi po nižnjih gorah. Živino so snali zastegadelj mnogi posestniki vpravit v dolino.

— **Na Ovcem pri Ljutomeru** se vili v nedeljo, dne 8. septembra 1907 ob 2 uri popoldne jeznaka dirka. Najsrečnejše pogoje glej v inserata.

— **V Ortaču pri Št. Ljubi** so pri občinskih volitvah zmagali Slo-

— **Samosor.** Usmrtili se je s možarjem, kakršnega rabijo pri streljanju proti toči, pri Sr. Bolfanku nad Švedimem viničar M. Paklavc. Imel je osrečje v zakonu.

— **Katoliško "narodni" akade-**miški graškega kat. akad. društva "Zarja", kateri so se združili po Lju-tomeru postavljali s svoje "narodno" so v Gradcu izstopili iz Ciril-Metodove akad. podružnice. To pa so storili za to,

ker niso dobili — dveh mandatov v odboru; po njih število jim samreč ne gre — nobeden. Zahtevali so pa dva mandata, da — vseh mandatov je lo-pet — bi imeličen vzrok izstopiti iz podružnice. Lepa ilustracija "narodnosti" teh katoliških možakarjev!

— **Štrikaste** se razširja v ko-
njski učolici. Umrlo je že nekaj otrok.

— **Občinske volitve** v Ptaju se začne 26. septembra. Ugovori proti volilnemu imeniku so dopačeni do 23. septembra. Imeniki so od zadnjega petka volilcem na razpolago v mestnem uradu. Kakor so sedanje razmere, skoro ni upanja, da bi bilo mogoče vrediti nemško magistratno klike. Ali bi ne bilo dobro, če bi Slovenci pretleli svoje glasove?

— **Pensezerji** se je eden od
dunajskih dečkov dečk. zavetišča na obisku na obisku v Mariboru s tem, da mu je poneli zleteti kočček slame v grlo. Dečka so spravili v mariborsko bolnišnico.

— **Nagrade** za režiser življenja je dobil realoc A. Koser v Mariboru. Režil je svojega tovariša Goloba iz Drave.

— **Is Maribora.** Knjigovodja pri takajšnjem trgovcu Hartingerju, Franc Schelligo, je ponemiril toma 1500 K ter pobegnil. A še drugi dan ga je zasadiła ruka pravice. Na političnem polju je bil Schelligo vedel prijatelj takajšnjega trgovca J. Grabitčeta ter velik nasprotnik Slovencev. Ko so se "Sokolji" vračali iz Zala, jih je ta junak nesramno zmerjal. — Umril je v petek takajšnji odvetnik dr. Edvard Glanztechnig. Bil je zagrozen sovratnik Slovencev, a vendar so mu bili slovenski klienti dobrodošli.

— **Kajkži proti — župnikom** in orjaški Koškar proti — najčhom. Urednika "Slov. Gosp." potolačimo, da nismo hoteli po dabornikem kranjskem receptu načrtovati zajčkov proti — župnikom kot našim političnim nasprotnikom, temveč da smo hoteli s tozadnjevo notico le ohrabriti dobro posteneega zagovornika kmečkih koristi orjaškega Koškarja, da bi se podal v deč. zboru v prvi proti sajcem. Ali nas je g. urednik nalašč napadno razmel iz straha, da bi sajki Koškarja pre-magali ali pa si je mislil, da hočemo odjesti gaj župnikom veselje, ki ga imajo z lovom? Samo-li mislili v osem splošno povedanem stavku o sestavi deč. zboru enega ali več župnikov, ali pa morda celo stranko s pristaji vred, to naj "Slov. Gospodar" še vneto na-dalje premišljeje. Škodovalo mu ne bo.

— **Tvrđke Kolofinghaus** v Gradcu sta ogoljufala nek depositar Hartmann in knjigovodja Wellman tekom več let za 150.000 K. Upisavala se v knjige različne zneske kot "ugubljene"; pred kratkim pa je bil nastavljen nov ravnatelj, ki je knjige pregledal in odkril poververjenje.

— **Italijanski napadi** na Hrvat-e v Zadru. Zadajo nedolgo so se ponar-ljali v Zadru oči dan napadi na Hr-vate. Napadeni so bili celo hrvaški vojaki, ko so se hrvaški pogovarjali. Policija pa ni prišla napadalcev tem-več — napadene. Ko so jih gnali na magistrat, je metala fakineža na vo-jaške kamenje in jih tepla s palicami — vse pred očmi slavne policije. Vse tako kakor v Celju.

— **Hrvatska.** V prihodnjem tedu bodo velike politične skupščine v Zagrebu. Dne 22. avgusta bo glavna skupščina "Hrvatske stranke prava" (ne Starčevićancev — Frankorcev) s obširnimi in detajliranim dnevnikom, ki obsega organizacijo in novinarstvo stranke, aktualno politično delo, narodno-gospodarski program itd. "Hrv. stranka prava" je najmočnejša stranka

koalicije, ki je s svojim nastopom v Budimpešti opozorila širok svet na Hrvatsko kot jugoslovanske središče, ter je pravzaprav sedaj sploh središče mogočnega hrvaškega pokreta. Na taki skupščini ne bi smelo manjkati političnega zastopstva slovenskega. — Dne 25. avgusta pa bo imela veliko skupščino mlada "Hrvatska pučka kmet-ska stranka", ki je najdemokra-tičnejša vseh strank in v absolutnem nasprotju proti vsaki zvezi s Mađari ter sedaj kooperira s koalicijo; prišlo bo več tisoč kmetov in v javnem obhodu bodo kmetaki govorniki demon-strirali za našo slovensko politiko pred spomenikom Preradovića, Jelazića, Ka-čiča, in posebe na mostu, kjer je trpel Matija Gubec na Markovem trgu, za slovensko-hrvatsko solidarnost. Pri tako slovensko-demokratskih shodi mora biti zastopan tudi slo-venski narod, ki je v svojem bistvu demokratski.

— **Občaj zbor "Slovenske se-**kolške zveze" se je vrtil v "Narodnem domu" v Ljubljani na Veliko go-spojnico. Udeležilo se ga je veliko šte-vilo delegatov in "Sokolov". Starosta dr. Ravnikar je v otvoritvenem govoru naglasil, da je postala S. S. Z. strogo preskajajo na vesokolohotem zletu v Pragi in doseglja na mednarodni tolo-vačni tekmi časten uspeh: med 145 vrstami so bili slovenski "Sokolji" na 7. mestu.

— **"Slov. sok. zveza"** Meje danes 31 sokolških društev s 3153 člani in 676 tolovačci. Od lani je pristopilo 9 novih drahter: "Sokol" v Zalcu, Krikem, Ja-vornika, Mariboru, Metliki, Ribnici, Gradcu, Škofji Loki in Žirih. Ustanav-ljaja se v Ljubljani šestpeterski in edemški "Sokol". Zastavi sta razvila "Sokola" v Šiški in v Zalcu. Dohodki "Zveze" so znašali 7082 K 16 vin. stroki 6993 K 96 vis.

— **V Zagrebu je nastopilo 477 slo-**venskih "Sokolov", 86 se jih je udele-žilo tekmovalne tolovačbe. Dosegli so prvenstvo med vsemi tolovačci. Spre-vođa v Pragi se je udeležilo 400 slo-venskih "Sokolov", dve tretjini slov. "Sokolov", kateri so udeležili medna-rodne tekmovalne tekme, je bilo od-likovanih.

— **"Slov. sok. zveza"** je član med-narodne tolovačne zveze v Antverpen; v odboru te zveze sedi tudi zastopnik S. S. Z. in se letna poročila tiskajo tudi v slovenskem jeziku. "Slov. sok. zveza" je tudi priredila tolovačni raz-stavi v Ljubljani in Zagrebu; za sledn-jo je dobila diplomu od Hrvatov.

— **V letošnji odbor S. S. Z.** so izvo-ljeni sledoči bratje: starostom dr. Rav-nikar, 1. podstarostom dr. Rybat, 2. podstarostom dr. Sernec, načelnikom dr. Murak, tajnikom Kajzelj, blagaj-nikom Veseli, zapisničarjem Bukvarik, preglednikom Novak, Sax in Ševnik.

— **Sklenilo se je,** da se pobira za leto 1908 letni prispevek za S. S. Z. po 70 vis.

— **Zborovanje se je vrtilo mirno** in dostojno ter nas napolajaje z nado, da se nahaja slovensko sokolstvo še lo na začetku svojega razvitka.

Kronjake.

— **Sokolski zlet** v Domžale zad-nji četrtke je krasno vspeh. Udeležilo se je zleta do 250 "Sokolov" v kroju, proste vaje je izvajalo okrog 100 to-lovačcev. Po tolovačbi ste se vrtili v dveh gostilnah nasenkrat ljudski veseli-lici. Cela vas je bila v slovenskih za-stavah, ravno tako tudi Trzin in Stob, koder so korakali "Sokolji" v Domžale. Ker hočejo dobiti Domžale tamonjni nemški tovarnarji slamačkov v svoje pesti, je bil zlet velikega pomena v narodnem osiru.

— **Nesreča pri mlatišnici.** Na Brdu blizu Ljubljani na Goravojnem je prišla mlatišnica neko dekle tako ne-srečno za las, da ji je potegnala tudi nekaj kose s glava.

— **Potar.** Blizu Ilirake Bistrice je pogorelo zadajo soboto sjutraj 9 po-slopij. Zažgali so otroci.

Primerke.

— **V goriskem deželnem zboru** mislijo obstruirati italijanski deželni poslanci radi promestitve slov. obdelka koprovskega štetiščišča v Gorico. Zato se baje ta deželni zbor ne obliče na jeznako zasodanje.

— **Bravari poslanec Al. Štrekelj** je prodajajo nedolgo priredil po Vi-perski dolini celo vrsto shodov. Ljud-stvo ga je narvaleno podpravljal.

Svetovne vesti.

— **Želandske nesreče.** S tira je skočil osebi vlak blizu postaje Srik-Suereša na Ogrskom. Uničen je stroj, voz za premoč in trije osebi vozovi. Ubila je žena nekoga profesorja Ber-gerja, ranjenih je 5 oseb. — Na po-staji Rajc za Zagrebom je trčil tovorni vlak v nek direkten osebni voz. Pet potnikov je bilo lahko ranjenih. — Blizu postaje Varna na Zg. Ogrskom je trčil hrvaški v tovorni vlak. Po-sebne nesreče ni bilo. Na ogrskih dr-žavnih železnikah je potemtakom res prijeto potovati!

— **Koliko stane militarizem!** Letu 1896, ko se je vprvrti začla tako-zvana "mirovna konferenca" v Hagu, na predlog carja Nikolaja II. so tro-tila razne države za svoje armade in si-ocer:

Italija	334 milijonov frankov
(skoraj toliko kron)	
Francija	445 milijonov frankov
Anglija	643 " "
Avstro-Ogrska	387 " "
Nemčija	799 " "
Rusija	756 " "
Japonsko	164 " "
Zedinjene države	214 " "

— **Letu 1907 — v letu druge "mi-**rovne konferenca" v Hagu troli v ta namen:

Italija	296 milijonov frankov
Francija	732 " "
Anglija	744 " "
Avstro-Ogrska	473 " "
Nemčija	1076 " "
Rusija	1047 " "
Japonsko	394 " "
Zedinj. države	456 " "

— **Troiki so torej v desetih letih** narasli za 1455 milijonov frankov! Troiki za vojne mornarice so narasli v letem razmerju. Bomo videli, kako bodo poskolili ti stroški, ki se "mi-rovna konferenca" snide v tretje?

Trgovski pomočnik

ali pa 443 1
vsprejme se vrgovino
z mečanim blagom in dež. pridečki,
Maksa Robič-a v Središču.

2 učenca

s primerno šolsko izobrazbo, po-
štenih staršev, se sprejmeta takoj
pri tvrdki 429 3-1
S. F. Schalk-a naslednik,
Karol Cimperček,
Servicio ob Savi.

Ženitna ponudba!

Soliden, 26 letni mladenič, absolvent kmetijske šole, se želi radi veselja do kmetijskega gospodarstva poročiti z gospodično ali vdovo brez otrok, ki ima večje posestvo ali pa nekaj tisočakov v gotovini. Nekoliko izobražene in za gospodinjstvo vnete kmetke hčerke imajo prednost. Le resne ponudbe se naj izvolijo poslati v zaprtem pismu pod šifro: „Tajnost zajamčena“ štev. 438 na upravnitvo „Domovine“ v Celju do konca tega meseca. 438-1

Iščem

učenca

za trgovino mešane stroke; prijazne ponudbe na upravnitvo „Domovine“ v Celju. 438 2-2

Med trgovski pomočnik

učeneo

se sprejmeta v trgovino z mešanim blagom 434 3-3

Štefan Celec, Pregrad via Rogatec.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Sprejme se

Med trgovski pomočnik

proti dobri plači, istočasno tudi

učeneo

z dobrim spričevalom pri tržki Družkovič & Valenčak 432 Sivecgradec. 3-3

Razglas.

Podpisani okrajni cestni odbor naznanja, da se bo vršila dne 15. septembra 1907 ob 2. uri pop. v načelnikovih prostorih št. 27 v Radečah, javna zmanjševalna dražba za napravo novega lesnega mostiča za železni most čez Savo pri Radečah.

Vse delo cenjeno je skupaj na 3000 K.

Pogoje si podjetniki lahko ogledajo pri g. načelniku v Radečah št. 27, kateri daje tudi potrebna pojasnila.

Pismene ponudbe vposlati je podpisanemu okrajnemu cestnemu odboru.

Za varščino se zahteva 300 K.

Okrajni cestni odbor v Radečah
dne 17. avgusta 1907.

Franc Juvančič, načelnik.

Propozicije

jesensko dirko

v Cvenu pri Ljutomeru

v nedeljo, dne 8. septembra 1907 točno ob dveh popoldne.

I. Otvoritvena vožnja 300 K (120, 70, 50, 30, 20, 10), dalo visoko c. kr. poljedeljsko ministrstvo za 3-letno na Stajerskem rojeno šrebo in kobila, ki se niso dohite v kaki javni dirki večjega darila kakor 30 K.

Daljava: 2000 m 3letnim 60 m 4letnim 30 m ugodnosti. Vloga 3 krome, odstopnina cela.

II. Glavna vožnja 600 K (250, 160, 100, 50, 25, 15 K), dalo visoko c. kr. poljedeljsko ministrstvo in eno častno darilo (vprega za enega konja, vredna 70 K) dalo dirkalsko društvo v Ljutomeru za 3-letne na Stajerskem rojene šrebe in kobila. Daljava: 2000 m. Za vsakih dobljenih 100 K 15 m doklade, 3letnim 100 m, 4letnim 50 m ugodnosti. Konjem, ki se niso 300 K dobili 100 m ugodnosti event. komativno. Vloga 5 K, odstopnina cela.

III. Dvovprežna vožnja 400 K (150, 100, 75, 50, 25 K), od tega je dalo c. kr. poljedeljsko ministrstvo 300 K, visoki deželni zbor Stajerski 100 K in 1 častno darilo 30 K dalo dirkalsko društvo v Ljutomeru za par, ki je najbolje vprežen in najbolje pelje, za 3-8 letne cisletvanske konje, s katerimi vozijo kmečki posestniki. Daljava: 2500 m. Za 200 K 15 m doklade, 3letnim 100 m, 4letnim 50 m ugodnosti. Vloga 2 K za konja, odstopnina cela.

Splešna doletčila. Vsi tekmujoči konji morajo biti v kmečki posesti. Kot kmečki posestnik se smatra tisti, ki dobiva svoj glavni dohodek iz osebnega obdelanega posestva. Vsi tekmujoči konji se morajo pripeljati dne 6. septembra ob 5. uri popoldne pred preiskovalno komisijo pri g. Strasserju v Ljutomeru. Prijave se sprejemajo do 6. septembra ob 4. uri popoldne in se poljejo s priloženo vlogo na blag-jničarja g. Al. Krainz v Ljutomeru. Pozneje dole prijave ali pa brez vlog se odklonijo. Voz se v dresu in dobi vsak vožno številko, katero si pripne na roko. 441 1 Načelnik: pl. Kadoltich.

V tovarni za emajlirano kuhinjsko posodo v Celju

dobi

30-40 delavk

v starosti od 18 do 35 let, za zavijanje posode stalno, dober zaslužek. 443 1

Dobro žgano opeko

predpisane velikosti, prodaja vsako množino 414 2-3

„Delniška pivovarna“ v Žalcu.

Med. univ.

dr. Alojzij Kraigher

vljudno naznanja, da se je naselil kot praktični zdravnik pri Sv. Trojici v Slovenskih Goricah, kjer ordinira v hiši gospe Resinaky. 442 1

PAPIR pisarni, kancelijski, konceptni in pivni, kot vse druge pisarniške in šolske potrebnice, priporoča **P. KOSTIČ V CELJU.**

VELIKA TRGOVINA MODNEGA PERILNEGA SUKNENEGA IN MANUFAKTURNEGA BLAGA PO NAJNIŽJIH CENAH
CELJE NARODNI DOM KAROL VANIČ CELJE NARODNI DOM